VEKKU!

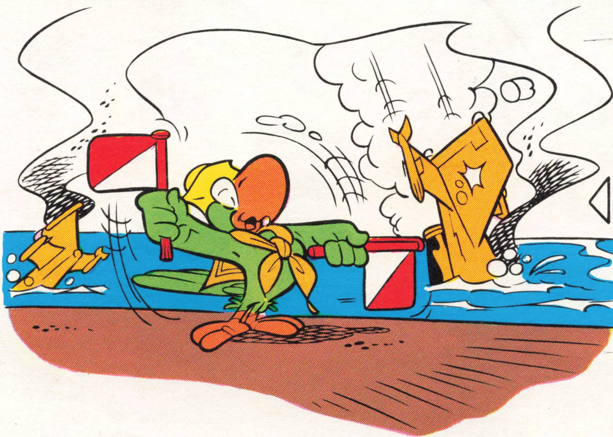

F 02 1520 163

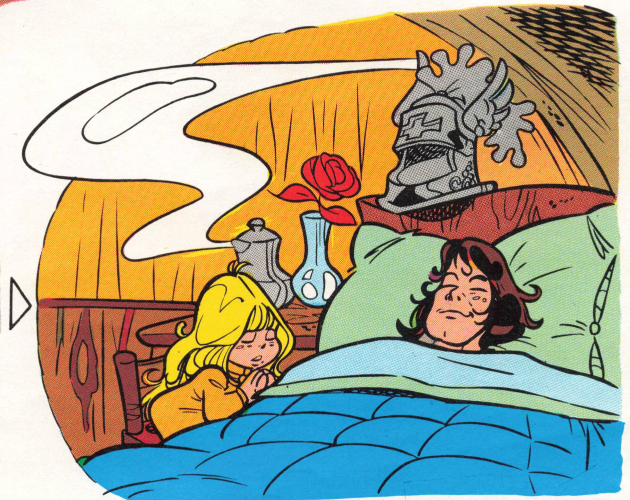
Kun prinssi ja katupoika ovat samannäköiset kuin kaksi marjaa . . . ja kun he salaa vaihtavat osia . . . kaikki saavat olla varuillaan! Oletko lukenut Mark Twainin hauskaa kirjaa "Prinssi ja kerjäläispoika"? Jollet, niin lue nyt!

Ilman sanojakin voi puhua vaikka miten paljon — merkkikielillä, salakielillä ja monilla muilla kielillä. Katso vain kun minä ohjailen laskeutuvia suihkukoneita!

On rohkeita ja voimakkaita ihmisiä, jotka puolustautuvat lihaksillaan. Ja sellaisiakin, jotka vaaratilanteessa käyttävät älynystyröitään. Tämän numeron lopussa on tarina Viktoriasta. Hänen onnistuu pelastaa ritari todella ovelalla tavalla!

VEITIKAT

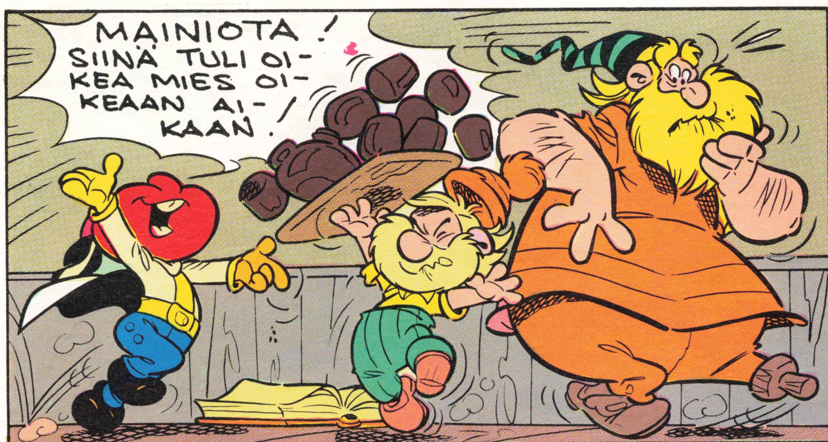
VEITIKAT LEPÄILEVÄT MATKOJENSA RASITUKSISTA PIENEN SAAREN SUOJAISESSA SATAMASSA.

MUTTA KAS, JOKU TARKKAILEE HEITÄ...

MAINIOTA! SIINÄ TULI OIKEA MIES OIKEAAN AIKAAN!

HÄN ON JUURI SOPIVAN KOKOINEN LIVAHTAAKSEEN VAIVIHKAA VEITIKOITTEN JOUKKOON!
OLENKO? ENKÖHÄN MINÄ TAIDA OLLA SIIHEN LIIAN PIENI...

LIIAN ARKA, TARKOITIT KAIKETI? ODOTAHAN HETKI!

KATSOKAA! EIKÖ OLEKIN IHKA AIDON VEITIKAN NÄKÖINEN?

HIENOA! TÄLLÄ KERTAA ME VOITAMME VARMASTI!

TIEDÄT TEHTÄVÄSI! TOIMEKSI VAIN JA EPÄSOPUA KYLVÄMÄÄN!
SEN TAIDON MINÄ HALLITSEN! KUNPA EIVÄT VAIN TUNNISTAISI MINUA!

YKSI VEITIKKA ENEMMÄN TAI VÄHEMMÄN... TUSKIN HE MITÄÄN HUOMAAVAT!
HALUAISINPA TIETÄÄ MINKÄ VUOKSI MINUN ON ISTUTTAVA TÄSSÄ VAHDISSA.

HEI, MISTÄS SINÄ SIIHEN TUPSAHDIT?

MEPÄS VOIMMEKIN LEIKKIÄ VÄHÄN AIKAA YHDESSÄ!

KAS NIIN, ENSIMMÄINEN KEPPONEN TULI TEHDYKSI!

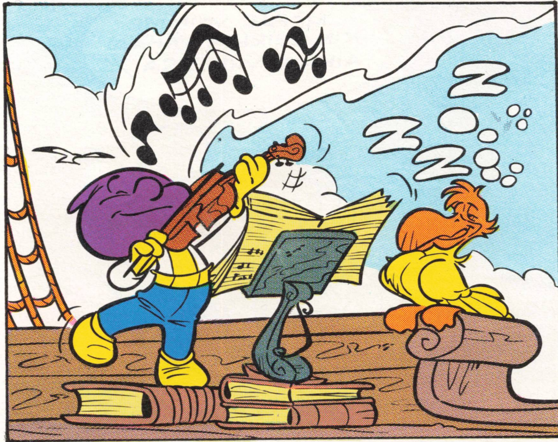
JA NYT LAIVAAN PAHANTEKOA JATKAMAAN!

MITÄ IHMETTÄ? LASTI ON VEDENVARASSA!

EIKÖ SINUN OLLUT MÄÄRÄ PITÄÄ VAHTIA?!

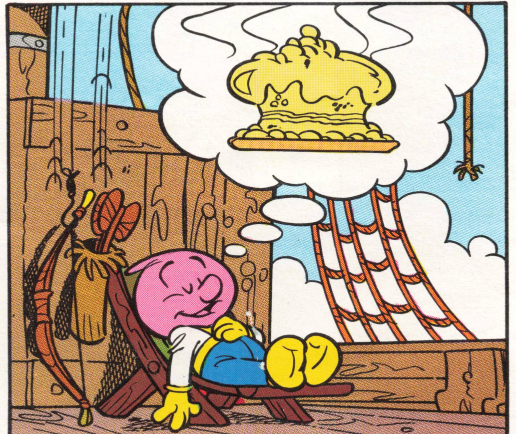

SE OLI SINUN SYYSI! SAAT LUVAN NOSTAA LASTIN MERESTÄ!
MINÄKÖ AIVAN YKSIN?

TÄMÄ EI OLE REILUA! AINA VAIN KOMENNELLAAN...

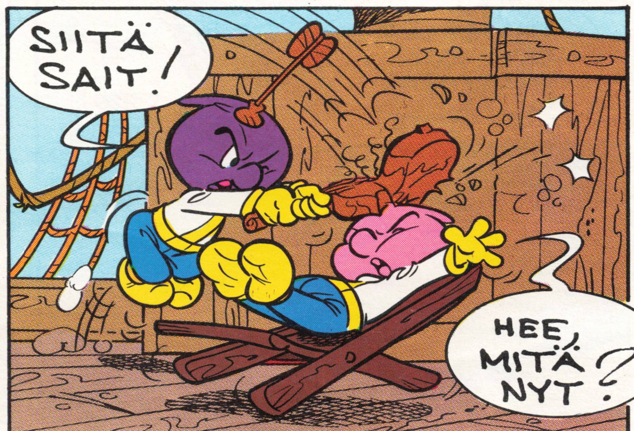

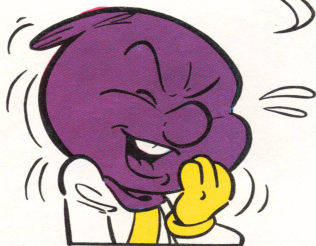

TÄÄLTÄ YLHÄÄLTÄ KUKAAN EI NÄE MINUA... MAINIOTA!
KOHTA ALKAA KUULUA KUMMIA!

AUH! KUKA SE OLI?
KRRRAAAK!

AHAA! ON MUKA NUKKUVINAAN!

SIITÄ SAIT!
HEE, MITÄ NYT?

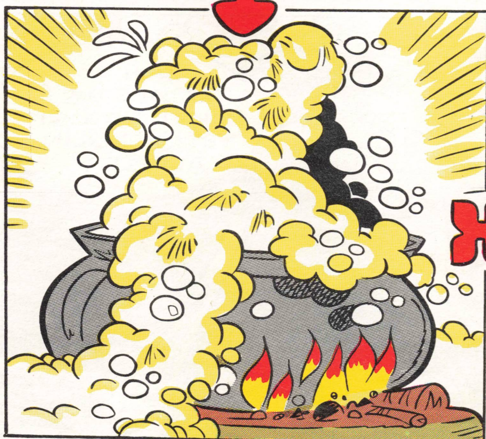

HEHHHEHHEH! RIITA ON JO TÄYDESSÄ VAUHDISSA!

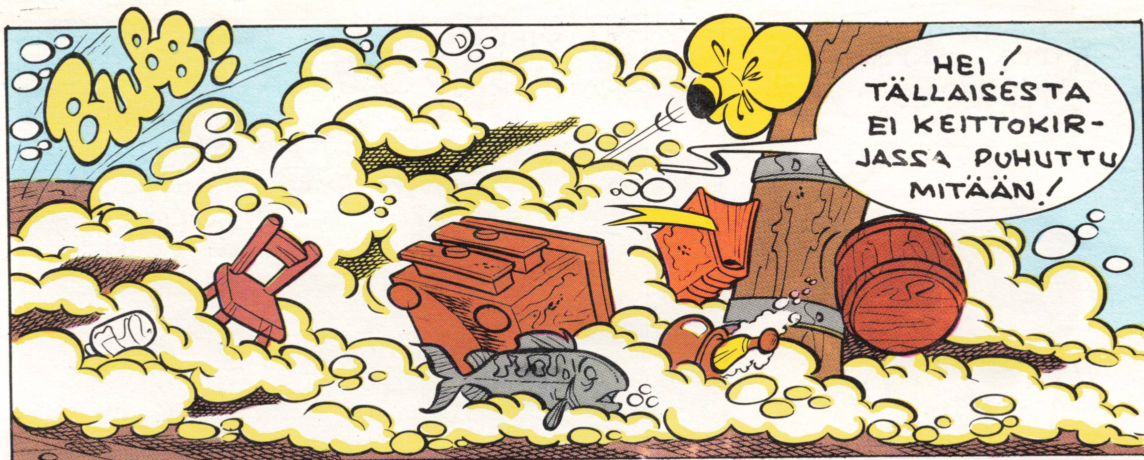

JA VIELÄ SE TÄSTÄ PARANEEKIN!

TÄNÄÄN VALMISTANKIN JOTAIN ERIKOISHERKKUA!
SIITÄ VOIT OLLA VARMA, KOKKI!

TÄMÄ HIIVAJAUHE PISTÄÄ PUHTIA YHTEEN JOS TOISEENKIN!

JA PIENI RIPAUS TÄTÄ, JOTTA TAIKINA NOUSISI KUNNOLLA!

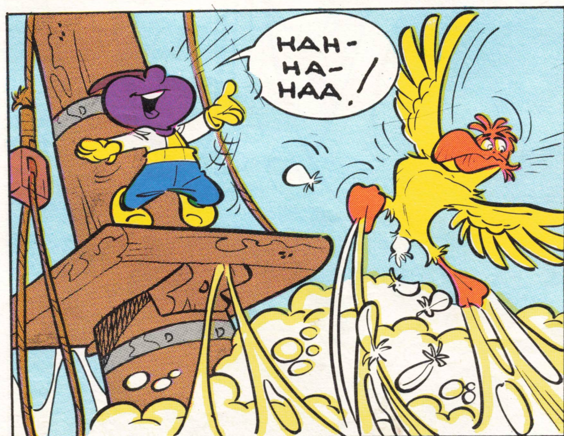

BUBB!
HEI! TÄLLAISESTA EI KEITTOKIR-JASSA PUHUTTU MITÄÄN!

HUPSISTA! TUOTA VOI JO SANOA NOUSE-MISEKSI!

NÄIN HAUS-KAA MINULLA EI OLE OLLUT AI-KOIHIN!
SIELLÄ SYNTYY KOHTA AIKA KAHAKKA!

JA KUN NUO OVAT KUNNOLLA TOISTENSA KIMPUSSA NIIN ME HYÖKKÄÄMME!

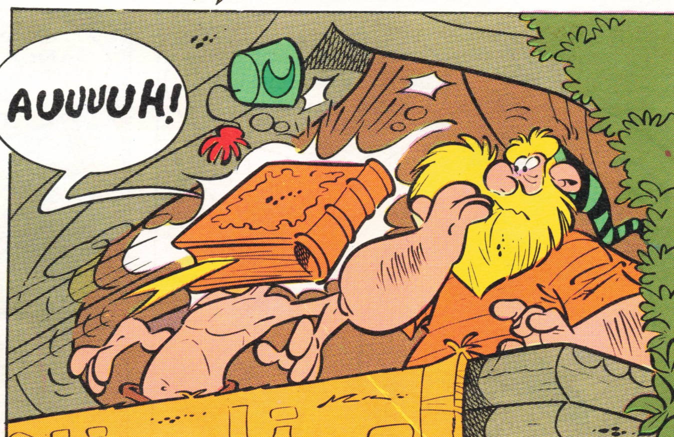

JOS SAISIN KÄSIINI SEN KEITTOKIRJAN TEKIJÄN...

HAH-HA-HAA!

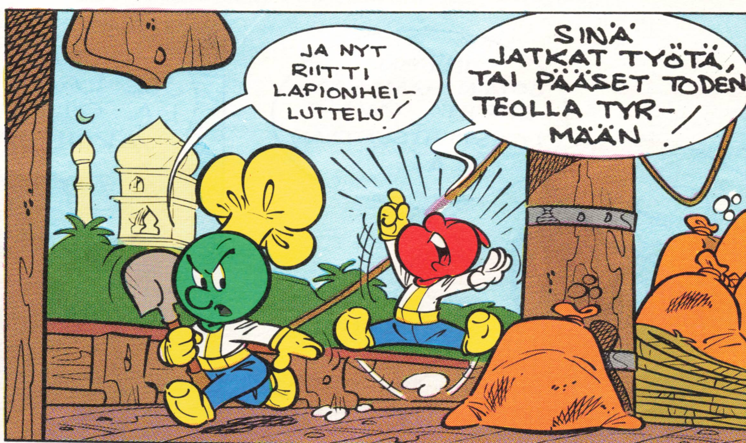

HYI KAUHISTUS! KOKKI PITÄISI VETÄÄ KÖLIN ALITSE!

TAIKINAN IRROTTAMINEN KANSILANKUISTA ON AIKAA VIEVÄ HOMMA.
MITÄ SINÄ OIKEASTAAN AJATTELIT LEIPOA?
LUKKOJEN TAAKSE VEDELLE JA LEIVÄLLE KOKO KOKKI!

KAIKKI ON TÄMÄN KURJAN KEITTOKIRJAN SYYTÄ!

AUUUUH!

LIEKITETTYJÄ BANAANEJA KERMAVAAHDON KERA... MIKSEI MEILLÄ KOSKAAN SAA TÄMMÖISTÄ?

JA NYT RIITTI LAPIONHEILUTTELU!
SINÄ JATKAT TYÖTÄ, TAI PÄÄSET TODEN TEOLLA TYRMÄÄN!

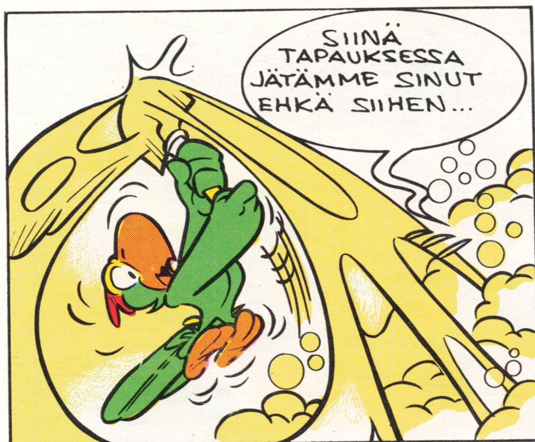

HYVIN MENEE! JA VIELÄ HIUKAN ÖLJYÄ TULEEN!

TÄMÄHÄN ON KAPINAA! KUKA SEN TEKI?

OIJOI, NYT KAPTEENI KYLLÄ SUUTTUU...
KAIVAKAA MINUT OITIS PAIKALLA ESIIN TÄÄLTÄ!
HEHEHEH, HASSUN NÄKÖISTÄ!

PISTÄN TEIDÄT KAHLEISIIN JOKA AINOAN KAPINOITSIJAN!

SIINÄ TAPAUKSESSA JÄTÄMME SINUT EHKÄ SIIHEN...

IKÄVÄ SANOA, KAPTEENI, MUTTA MIEHISTÖ ON KOVIN RIITAISTA...
NIIN VOI TODELLA SANOA – KUKAAN EI ENÄÄ TOTTELE!

SIINÄ ON JOTAIN HÄMÄRÄÄ ...EI RIITA TAVALLISESTI ITSESTÄÄN ALA.
KAIKKI ALKOI SIITÄ KOIRASTA...

ENTÄ JOS LAIVALLA OLISI VAKOILIJA?
HMM... KUKAAN EI TOTTELE... MUTTA VIERAS TOTTELISI...

KAIKKI VEITIKAT TÄNNE HETI!

AIVAN KUTEN ARVELINKIN... VAIN YKSI TULEE...
AINA VALMIINA, KAPTEENI! RANGAISTAANKO KAPINOITSIJOITA NYT?

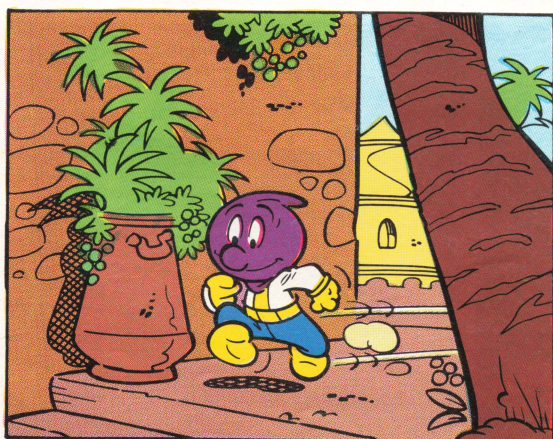

SIEPPAA HÄNELTÄ HUPPU, KLAPUKAIJA!
AAHA, MITÄS MINÄ SANOIN?

ÄLKÄÄ TEHKÖ MINULLE PAHAA! MUSTA MERIROSVO PAKOTTI MINUT TÄHÄN...

SILLÄ LAILLA? JA MIKÄ SINUN TEHTÄVÄSI OLI?
MINUN PITI SAADA TEIDÄT RIITAANTUMAAN!

AHAA, JA SEN JÄLKEEN...?
MINUN PITI ANTAA MUSTALLE MERIROSVOLLE HYÖKKÄYSMERKKI.

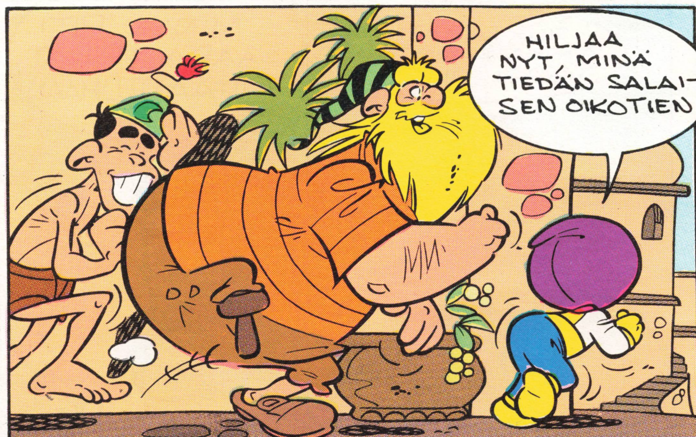

MAINIOTA! ANNA MINULLE HUPPUSI, NIIN MINÄ HUOLEHDIN ASIASTA!

VAKOOJAMME ON TULOSSA! OLLAAN JO NIIN PITKÄLLÄ!

KAIKKI ON KUNNOSSA, SIELLÄ OLLAAN KYPSIÄ. PUOLET MIEHISTÖSTÄ ISTUU TYRMÄSSÄ!

HIENOA! TEIT TYÖSI HYVIN! PIAN SAADAAN LIEKITETTYJÄ BANAANEJA!

HILJAA NYT, MINÄ TIEDÄN SALAISEN OIKOTIEN.

TUOSTA SISÄÄN! PITÄKÄÄ NYT KIIRETTÄ! MINÄ MENEN VALMIIKSI LAIVALLE!

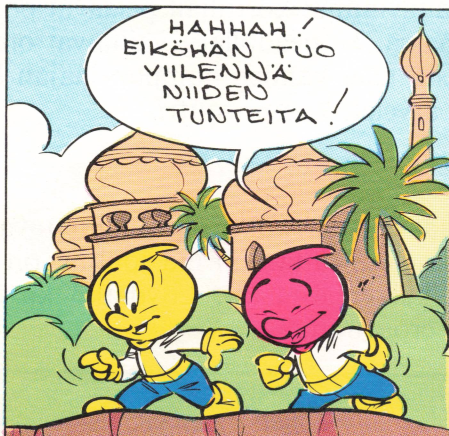

VIHDOINKIN ON KOSTON HETKI KOITTANUT!
MALTAN TUSKIN ODOTTAA NIIDEN KÄÄPIÖIDEN ÄLLISTYSTÄ!

MAHTAA NIILLÄ NAAMA VENÄHTÄÄ KUN ME RYNTÄÄMME ESIIN!

KÄYTÄVÄ NÄKYY LOPPUVAN. TAIDAMME OLLA PERILLÄ!

ETEENPÄIN! HEITETÄÄN NE MEREEN!

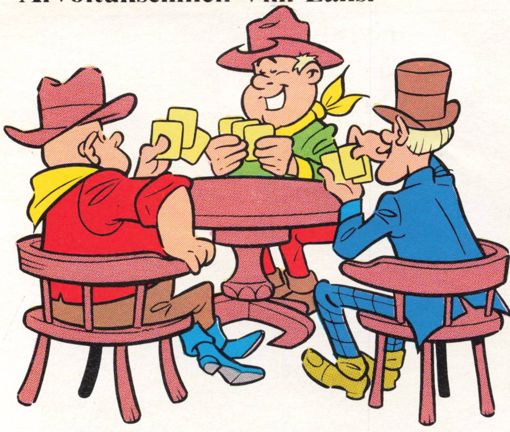
KUN SEURAAVAN KERRAN LÄHETÄTTE JONKUN VAKOILEMAAN MEITÄ, AJAKAA HÄ-NELTÄ ENSIN PARTA!

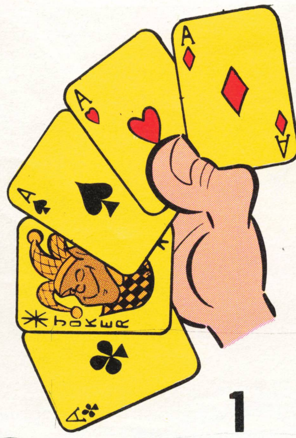
EI TÄSSÄ MITÄÄN NAURA-MISTA OLE! ME TULIMME VAIN VÄHÄN UI-MAAN!

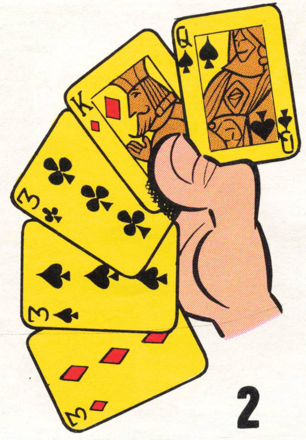
ODOTTAKOOT VAIN! VIELÄ MINUA JOSKUS ONNISTAAKIN!

LOPPU

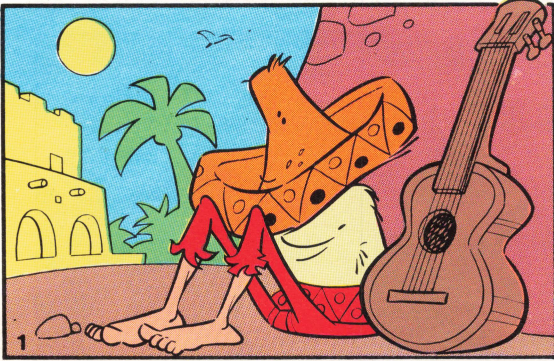
Arvoituksellinen Villi Länsi

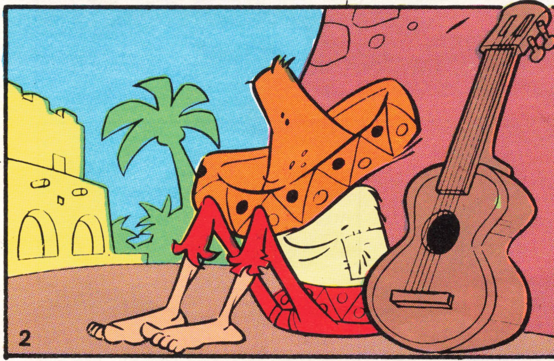

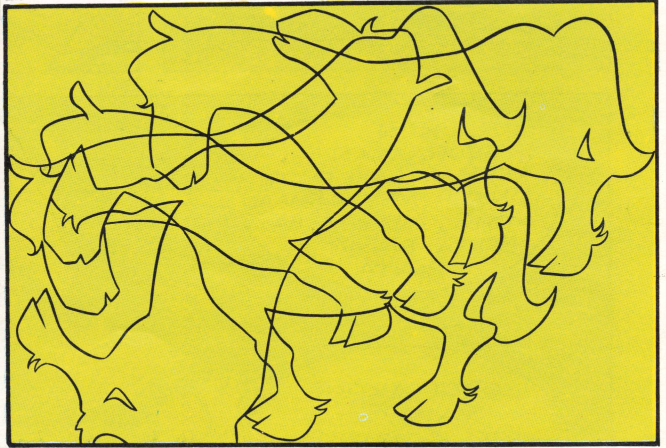

Lännen taitavimmat korttihait pelaavat pokeria saluunassa. Hopeadollarit vaihtavat omistajaa. Tässä näet kahden huippupelaajan kädet. Mitä arvelet, kumpi voitti?

Pedro pitää siestaa koko päivän polttavassa auringossa (1). Mutta kun ilta joutuu, on tapahtunut kaikenlaista (2). Löydätkö kuvista yhdeksän eroavuutta?

Jimmy Jenkins hoippuu halki kuivan autiomaan. Hänen on niin jano, että hän näkee hevosenkin monena. Kuinka monena?

Sheriffi ajaa takaa ovelaa rosvoa, joka on kätkeytynyt aika hyvin viereiseen julisteeseen. Löydätkö sinä hänet?

Ratkaisut: Pokerin voitti n:o 1. Erot: aurinko, lintu, kivet, kitaran reikä, talla (johon kielet on kiinnitetty), viiva kitaran kyljessä, yksi kieli puuttuu, ponchon paikka, sekä sombreron pilkut. Jimmy näkee neljä hevosta. "Näkymätömän" näkee alhaalla julisteessa, jos sitä katsoo oikealta.

SANATTOMIA KIELIÄ

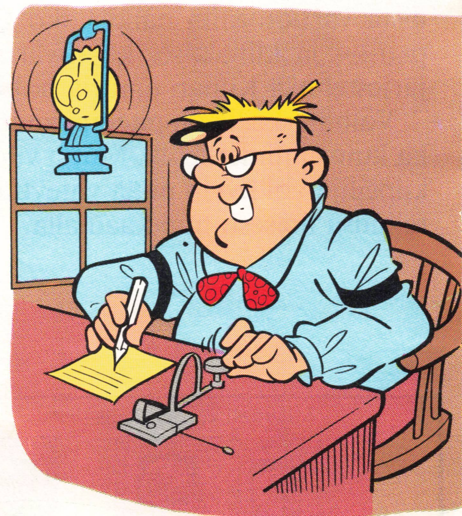

Kun on lähetettävä viesti vähän kauemmaksi sanoja käyttämättä, täytyy turvautua kovempaan ääneen. Kumea rummunpäristys kaikuu viidakossa. Seuraava rummunlyöjä ottaa merkit vastaan ja lähettää ne edelleen seuraavalle, jne.

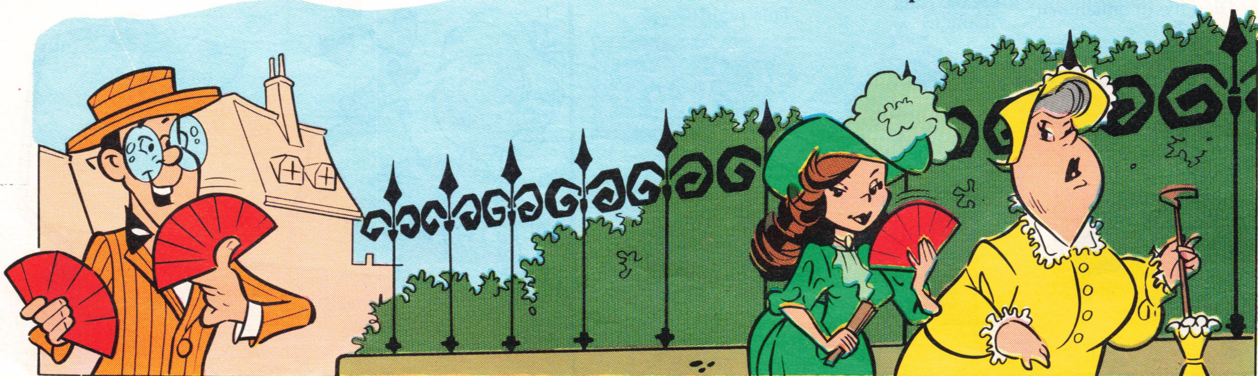
Sähkötintä voisi sanoa rumpujen eräänlaiseksi kehitelmäksi. Senkin avulla lähetetään merkkejä, jotka vastaanottaja kääntää sanoiksi.

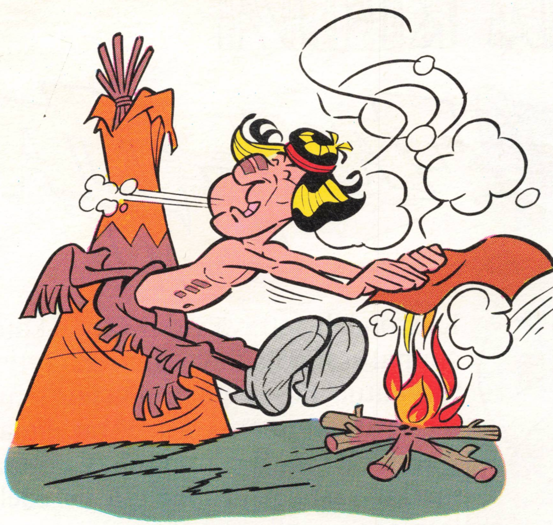
Sanomattomia kieliä
Renkaat ulvoen ja torvet soiden ryntää hermostunut autoilija ohi muitten, jotka noudattavat kuuliaisesti sallittua ajonopeutta. Mutta taakse jääneet autoilijat eivät malta olla hiukan osoittamatta mieltään. He kopauttavat etusormella ohimoaan tai otsaansa — ele jonka voisi kääntää vaikkapa: ''Olitpa aika torvi tyyppi.'' Ja vauhtihurjastelija kyllä tuntee sen eleen merkityksen!

Kaikkein ensimmäiset alkuihmiset käyttivät varmaan jotakin sanatonta kieltä. Niiltä ajoilta saakka on peräisin monta merkkiä, joita pidämme tänään itsestään selvinä. Kuinka osoittaisit että sinun on nälkä, että haluat nukkua tai että jonkun on oltava hiljaa? Niinpä niin! Viet kätesi avoimen suusi eteen, painat pääsi sivuttain kättesi varaan tai nostat etusormesi suusi eteen. Mykillä eleilläkin ihminen voi saada itsensä ymmärretyksi.

Entä kuinka rakastuneet parit viestivät ennen vanhaan toisilleen, kun heidän piti sopia salaisesta tapaamisesta? No, he antoivat toisilleen merkkejä viuhkoilla tai muulla etukäteen sopimallaan tavalla.

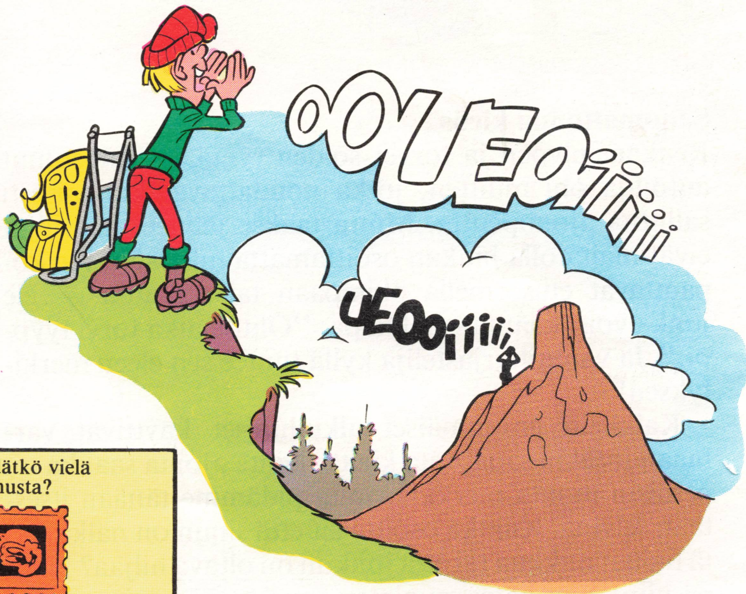

Valkoinen turkismetsästäjä sai Arizonassa äkkiä näkyviinsä pieniä siniselle taivaalle nousevia pilviä. ''Jaha!'' Nyt saa varautua pahimpaan'', hän ajatteli. Hän tiesi että intiaanitiedustelijat pitivät häntä silmällä ja tiedottivat savumerkein heimolleen, että valkoisia meihiä oli tunkeutunut heidän metsästysmailleen.

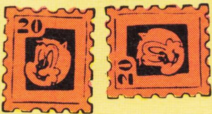
Merellä on hyvin kehittynyt varoitusjärjestelmä. Laivan kapteeni tietää keskellä yötäkin missä hänen laivansa on, sillä kaikilla vaarallisilla ja tärkeillä paikoilla saarilla ja mantereilla vilkkuu majakoita varoittamassa merenkävijöitä.

Erilaisin tuli- ja valomerkein vanhat roomalaiset pitivät yhteyttä vartiotornista vartiotorniin halki koko Euroopan — ja kiinalaiset käyttivät samaa järjestelmää Kiinan muuria pitkin.

Valomerkeillä on pitempi kantomatka kuin äänimerkeillä. Mutta vuoristokiipeilijä voi hyvin pitää yhteyttä tovereihinsa iloisesti huikkaamalla.

Sydämeni kuuluu sinulle!

Pidätkö vielä minusta?

Halauksia sinulle!

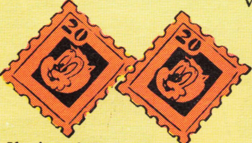
Suukkoja!

Emme erkane ikinä!

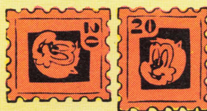
Olen hyvin onnellinen!

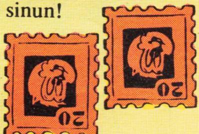
Älä ole enää vihainen!

Tule pian!

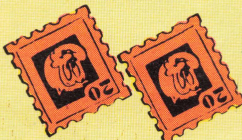
Ikuisesti sinun!

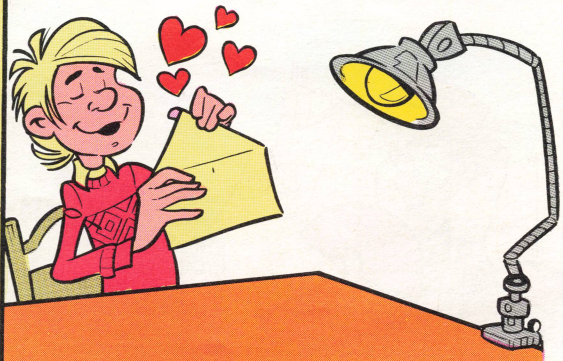
Milloin tulet?

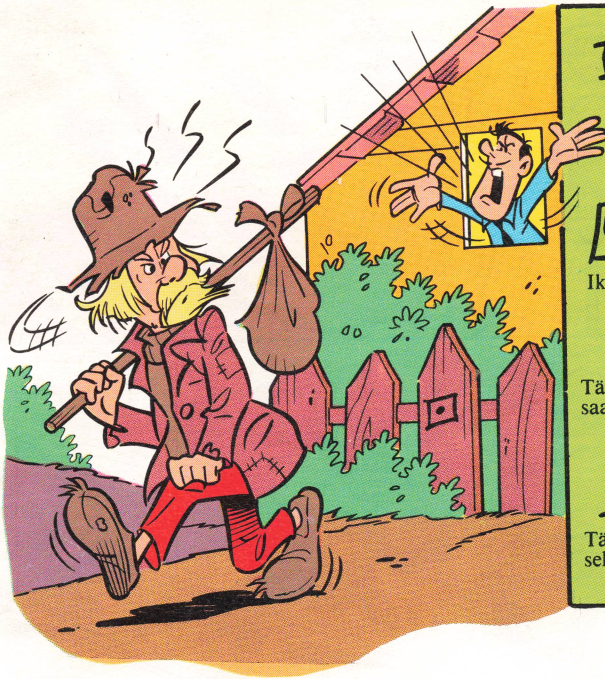

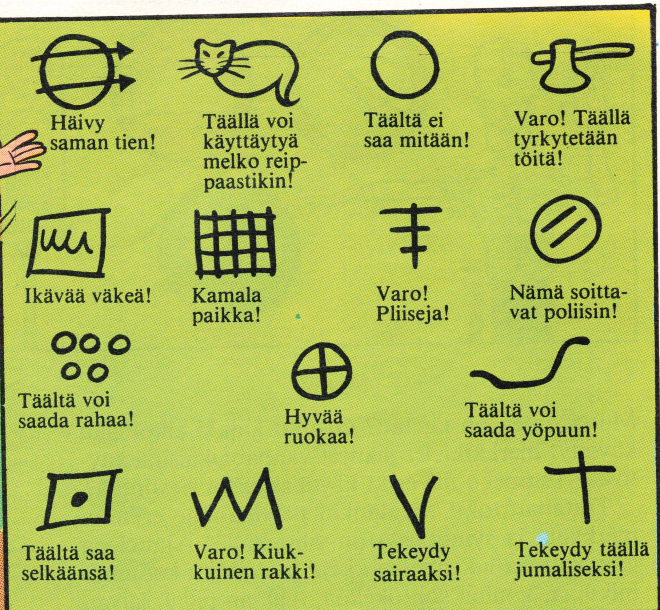
Sinä olet minun!

Kirjeen avulla voi hyvin pitää yhteyttä toisiin ihmisiin. Mutta kaikenlaista voi sanoa vain liimaamalla postimerkit eri tavoin!

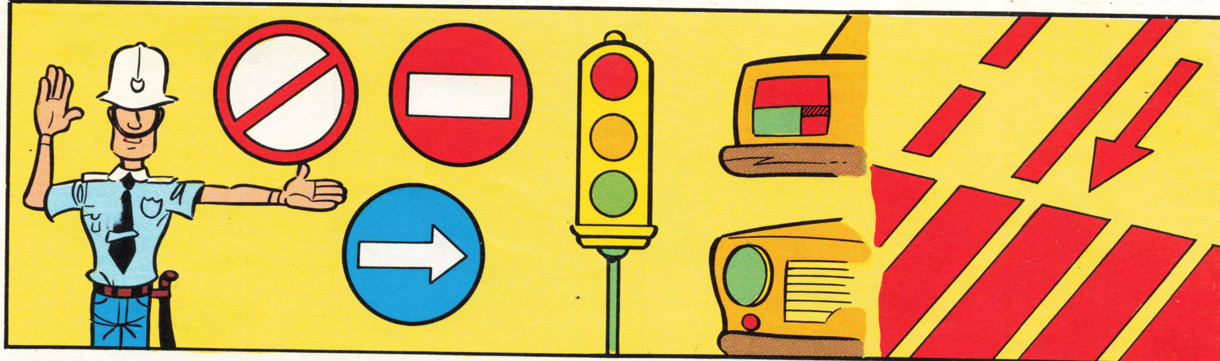

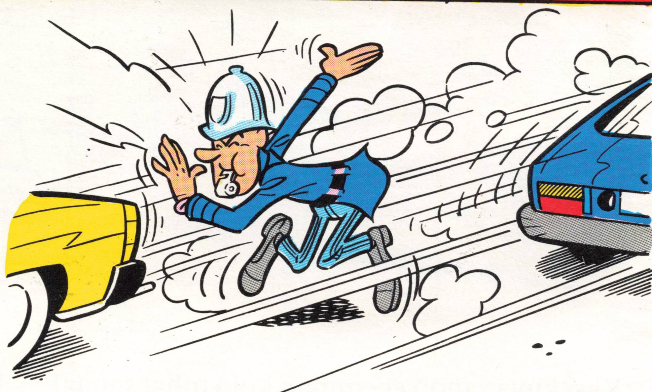
Yksi kuva sanoo enemmän kuin tuhat sanaa! Sitä totuutta ritarit käyttivät hyväkseen aikoinaan. He maalasivat värikkäitä kuvia kilpiinsä, viireihinsä ja varuksiinsa ja saattoivat sillä tavalla erottaa ystävän vihollisesta.

Aivan toisenlainen tiedonantojärjestelmä oli ennen aikaan kulkureilla. Erityisellä kuvakielellään he kertoivat jälkeen tuleville kollegoilleen hyvistä ja huonoista kokemuksista, joita heillä oli kartanoista ja taloista. Merkit kaiverrettiin tai piirrettiin oviin ja ovenpieliin.

Laivat voivat pitää yhteyttä keskenään merkinantolipuin. Mutta sitä kieltä ymmärtävät vain merimiehet. Varsinkin sotalaivoissa käytetään tätä lippukieltä ahkerasti.

Mutta haaksirikkoisen vetoavia hätämerkkejä ei ole vaikea ymmärtää. Niistä selviävät venäläiset, amerikkalaiset, eskimot ja suomalaiset yhtä hyvin ja ilman merkkien selityksiä!

Mutta miten on tänään? Ovatko kaikki aikoinaan käytetyt merkkikielet jääneet vanhanaikaisina käytöstä? Emmekö me enää käytä sellaista viestintää?

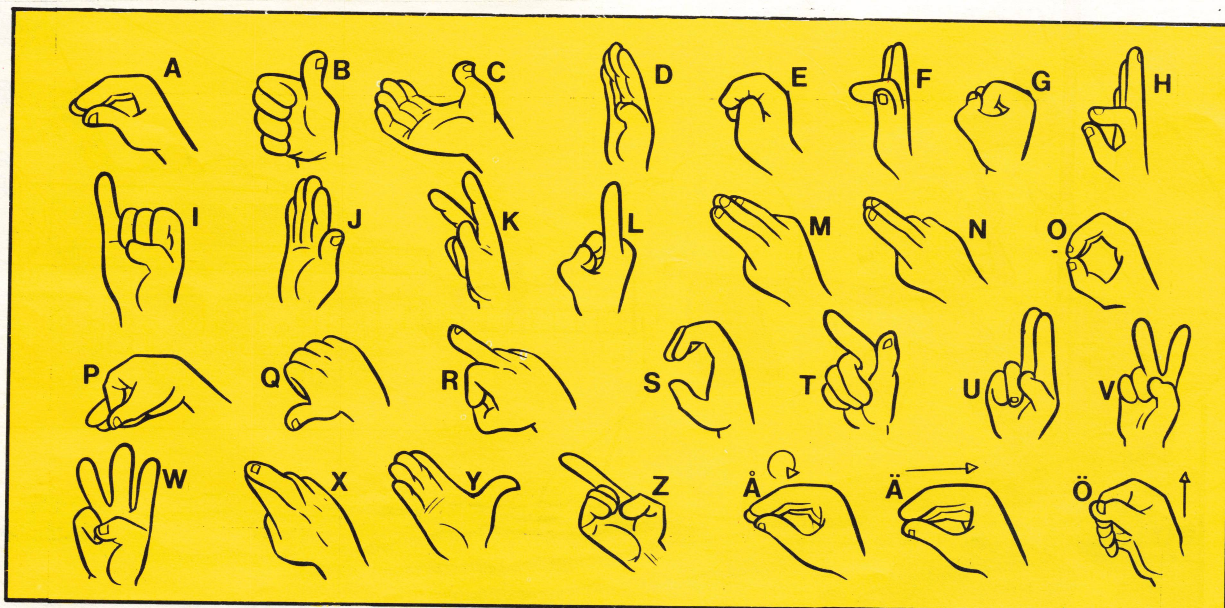
Tottahan toki! Meidänkin päivinämme erilaisia merkkejä ja symboleita on vilisemällä! Ajattelepa vain kaikkia liikennemerkkejä ja -valoja, kadunnimikilpiä, koulun soittokelloa, tehtaan pilliä, laivan sireeniä, auton torvea, kaikkia erilaisia liikkeitten kylttejä . . . jne, jne.

Koetapa kavereittesi kanssa yhdessä laatia lista kaikista tuntemistanne sanattomista merkeistä! Eiköhän siihen listaan kertyne pitkälti yli sata merkkiä!

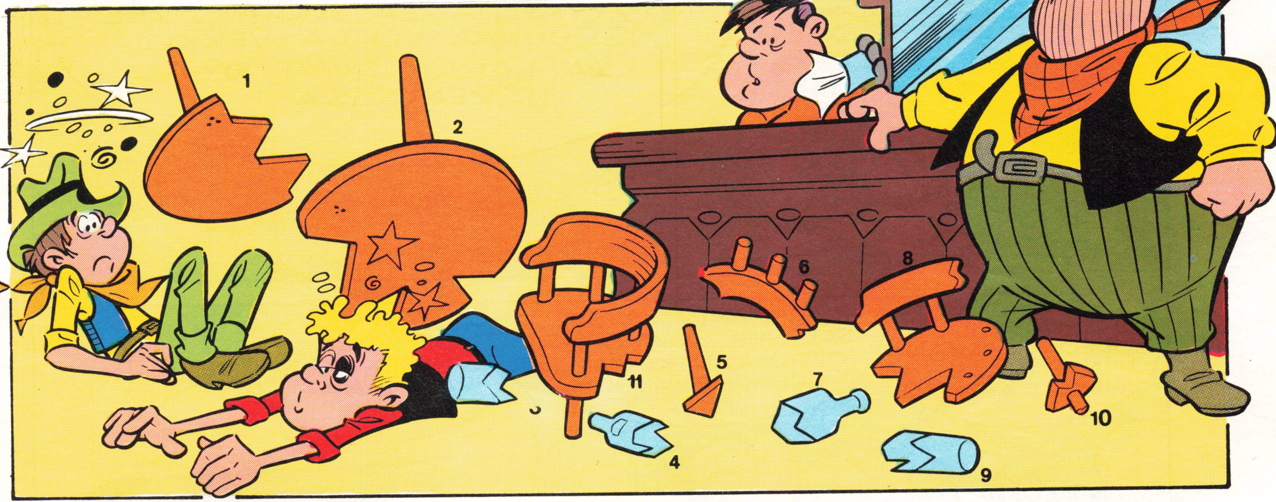
Kuulovammaiset ihmiset voivat erinomaisesti jutella keskenään ja sellaisten kuulevien kanssa, jotka ovat oppineet kuurojen merkkikielen. Sitä puhutaan käsillä ja sormilla. Siinä on erityisiä merkkejä eri asioita ja ilmiöitä varten. Tätä viittomakieltä täydentävät käsiaakkoset — ne näet tässä ohessa. Opettele nämä aakkoset — niiden taitamisesta saattaa hyvinkin olla hyötyä!

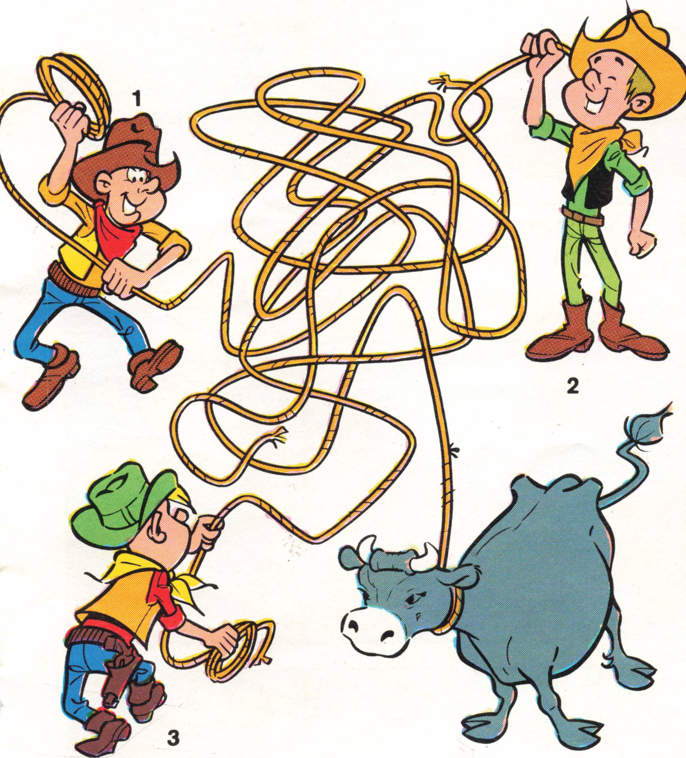
Niinpä niin, ihmiset ovat kaikkina aikoina olleet kekseliäitä, kun on täytynyt pitää yhteyttä toisten kanssa. Sinä voit varmaan kavereittesi kanssa keksiä jonkin symboleihin tai eleisiin perustuvan salakielen. Yrittäkää! Se on todella hauskaa!

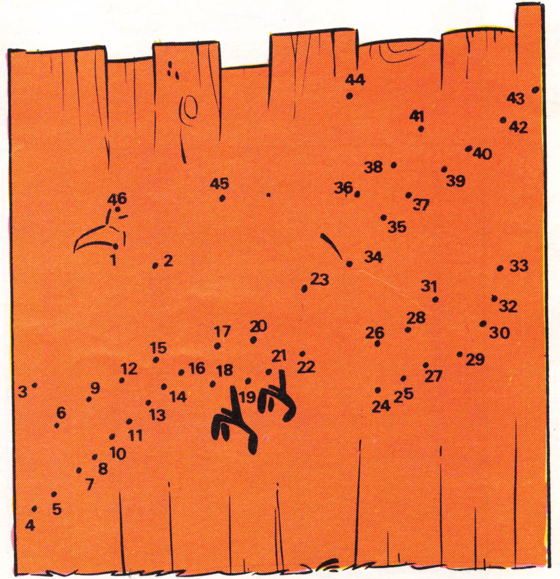
Arvoituksellinen Villi Länsi

Baby Boy on taas kerran tehnyt selvää jälkeä saluunassa. Ja kuten tavallista, baarimikko saa siivota jäljet. Mutta kun hän on pannut kaiken paikoilleen, jääkin pari kappaletta yli. Mitkä?

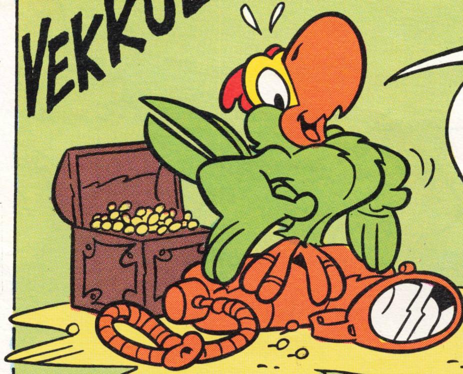
Karjatilalla ollaan paraikaa kokoamassa lehmiä. Ne on sitten määrä ajaa pohjoiseen ja myydä. Kolme karjapaimenta kuvittelee pyydystäneensä lehmän, mutta itse asiassa vain yhtä on onnistanut. Ketä?

Salama-Joe ampuu tarkkuutta lankkuaitaan. Saatko selville, minkä kuvion hän on ampunut?

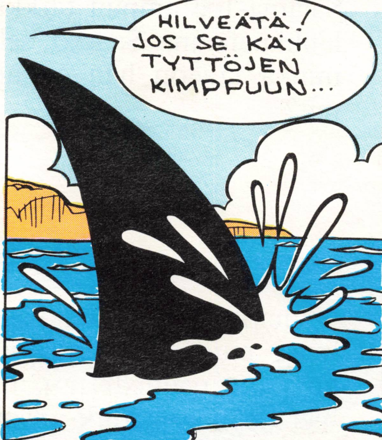
Ratkaisut: Kappaleet 6 ja 8 jäävät yli. Karjapaimen n:o 1 on saanut lehmän lassoonsa. Salama-Joe on ampunut kotkan.

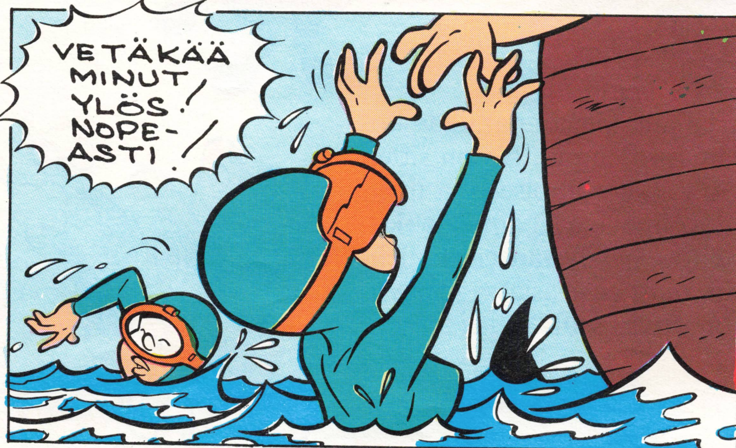

VEKKULI
EIVÄTKÖ TEISTÄKIN OIKEAT HELMET OLE IHMEEN KAUNIITA? ERITYISESTI KOULUTETUT SUKELTAJAT NOUTAVAT NIITÄ MEREN SYVYYKSISTÄ, JA TUOTA SUKELLUSPUUHAA VENLA, VEKKULI JA LAURI OVAT NYT NÄKEMÄSSÄ...

PYSTYVÄTKÖ SUKELTAJATYTÖT TODELLA OLEMAAN NIIN PITKÄÄN HENGITTÄMÄTTÄ?
PYSTYVÄT! JA SISALENNE SUKELTAA OTTAMAAN KUVIA HELMENPYYNNISTÄ!
MUTTA MINULLA ON SENTÄÄN HAPPILAITE!

MINUN TYTTÖNI EIVÄT SELLAISTA TALVITSE!

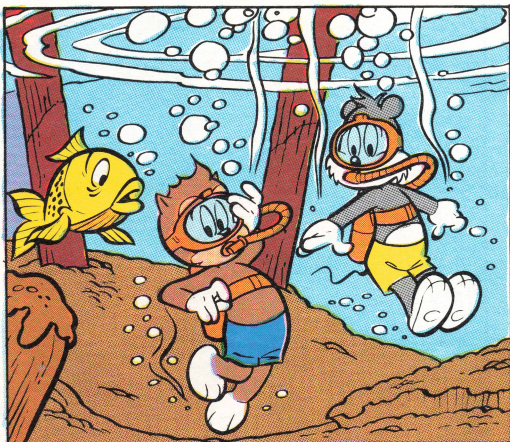

KATSOKAA! HAI!!

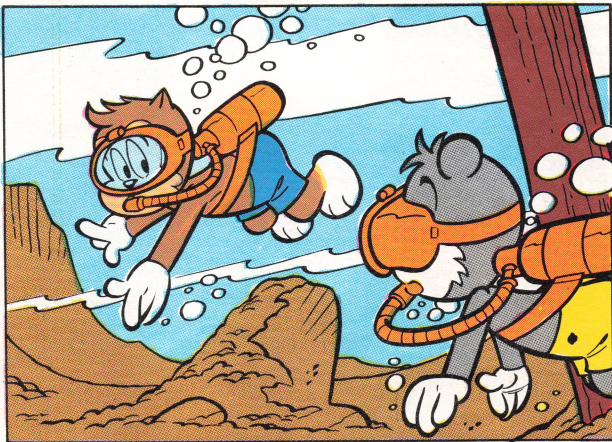

HILVEÄTÄ! JOS SE KÄY TYTTÖJEN KIMPPUUN...

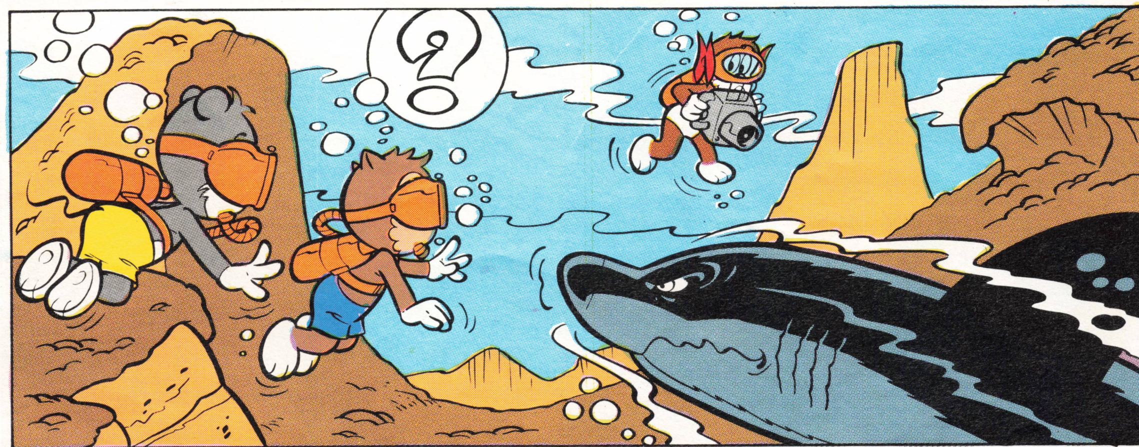

VETÄKÄÄ MINUT YLÖS! NOPEASTI!

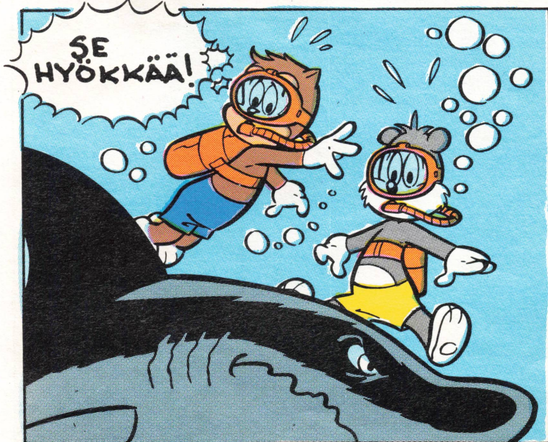

KAUHISTUS! JA VENLA ON YHÄ VEDESSÄ!

ÄLKÄÄ MENKÖ! HAIDEN KANSSA EI OLE LEIKKIMISTÄ!
EI OLE MEIDÄNKÄÄN, JOS SE ON TEHNYT VENLALLE JOTAIN!

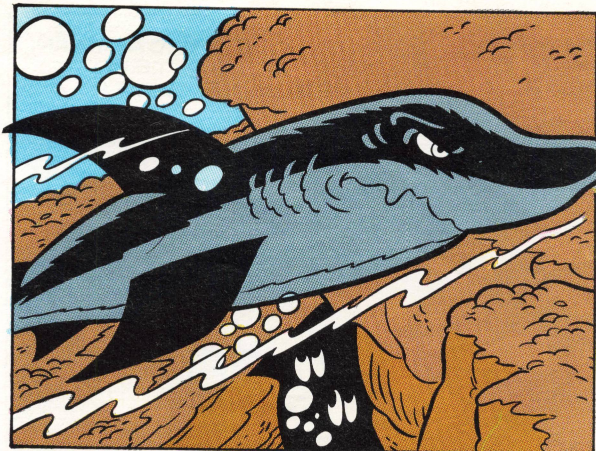

?

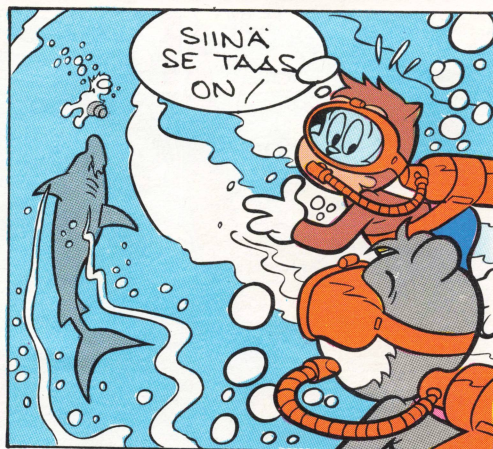

SE HYÖKKÄÄ!

PAKOON JA LIUKKAASTI!

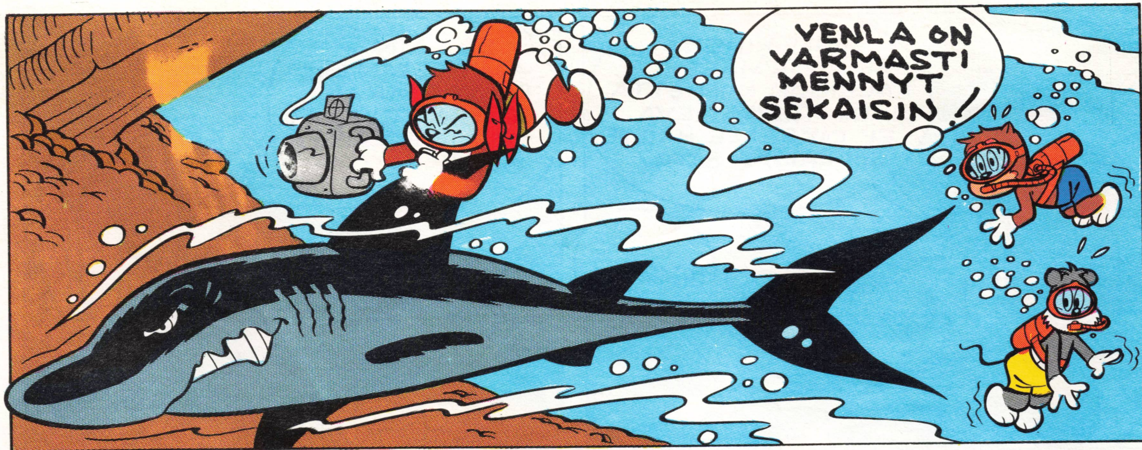

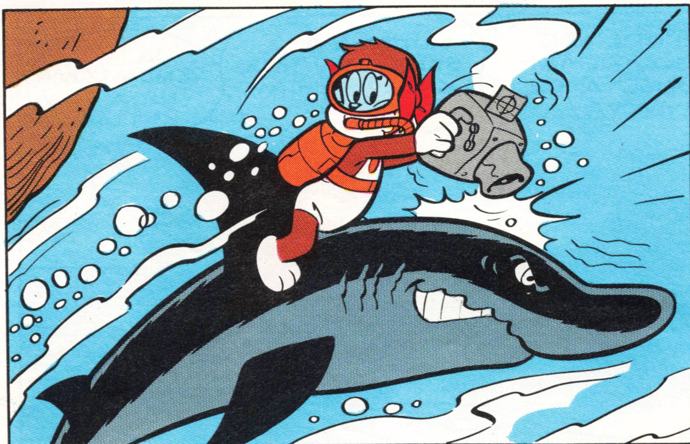

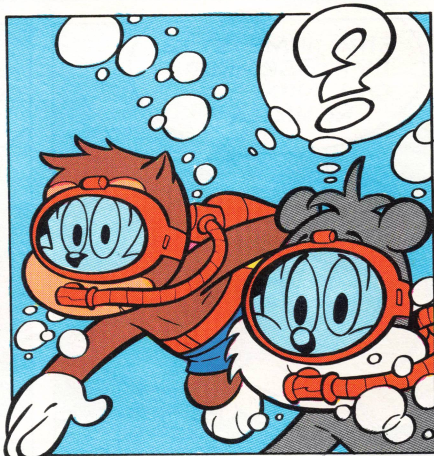

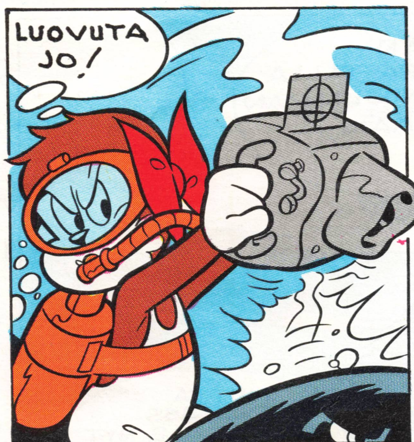

?
VENLAHAN UI SUORAAN SITÄ KOHTI!

VENLA ON VARMASTI MENNYT SEKAISIN!

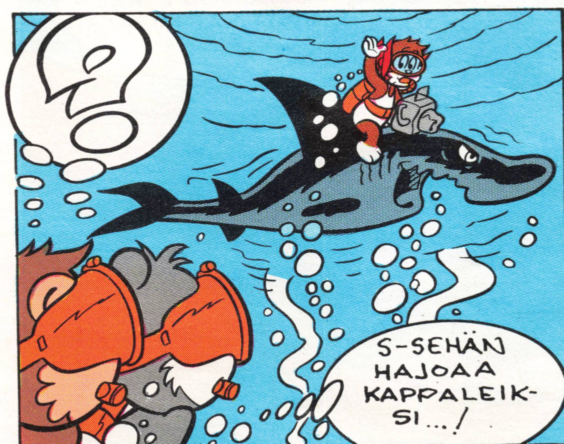

?

LUOVUTA JO!

?
S-SEHÄN HAJOAA KAPPALEIK-SI...!

YLLÄTYS, VAI?
JA MILLAINEN! MISTÄ ARVASIT ETTÄ SE OLI KEI-NOTEKOINEN?

SUULENMOISTA! HAI OLI VALMASTI VALKAIDEN, JOTKA HALUSIVAT KAIKKI HELMET ITSELLEEN!

VAAN JÄIVÄTPÄ TÄLLÄ ERÄÄ NUOLEMAAN NÄPPEJÄÄN!

MUTTA VENLA JOS KUKA LIENEE NYT ANSAINNUT HELMEN, VAI MITÄ?

LOPPU

Merirosvot hyökkäävät!

Kuljettuaan ristiin rastiin halki seitsemän meren pelätyillä kaapparialuksillaan ja tehtyään monta raskasta mutta onnistunutta hyökkäystä arvokkaassa lastissa purjehtivien kauppa-alusten kimppuun pahamaineiset merirosvot pitävät hyvin ansaitsemansa loman. Kunnossa pysyäkseen he kuitenkin silloin tällöin valtaavat toistensa aluksia . . . ja siinä onkin silloin kuumat paikat!

Alkajaisiksi lähetetään matkaan suuria kanuunankuulia ikäänkuin pikku varoitukseksi — ja sitten alukset liukuvat rinnatuksin. Alkaa lähitaistelu! Merirosvot yrittävät huudoin ja paljastetuin sapelein voittaa vastustajansa. Mutta ei syytä huoleen — leikkiähän tämä vain. Eräänlainen merirosvojen hajoitusleiri, niin että miehet pysyvät teräkunnossa seuraavaan ryöstökauteen!

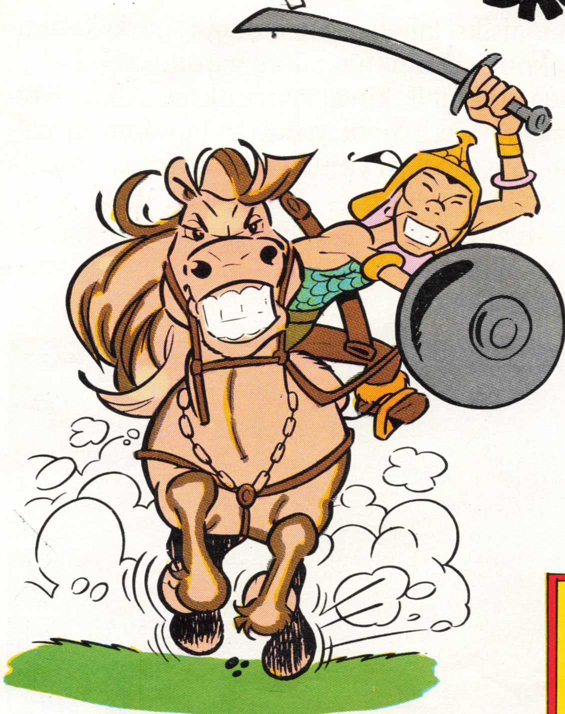

Onko sinulla tarkat silmät?
Jaa, parin minuutin kuluttua tiedät. Ensiksi sinun on tutkittava tätä kuvaa tarkoin — aikaa on tasan kaksi minuuttia. Pelkkä vilkaisu ei riitä: tutki tarkoin jokaista yksityiskohtaakin. Käy koko kuva läpi ylhäältä alas, vasemmalta oikealle. Paina mieleesi jokainen yksityiskohta, ennenkuin vastaat kysymyksiin!

1. Kaksi hahmoa ei kuulu kuvaan. Mikä on toisen ammatti? Entä toisen nimi?
2. Onko kuvassa jossakin päin lyijykynää?
3. Yksi vaatekappale ja yksi aikaan liittyvä kapine eivät oikein sovellu merirosvoaikaan, vai mitä?
4. Monellako merirosvolla on puujalka?

Lue kysymykset peilin kautta äläkä katso kuvaa, kun vastaat! Jos selvität vähintään kaksi noista kysymyksistä, olet erinomainen silminnäkijä!

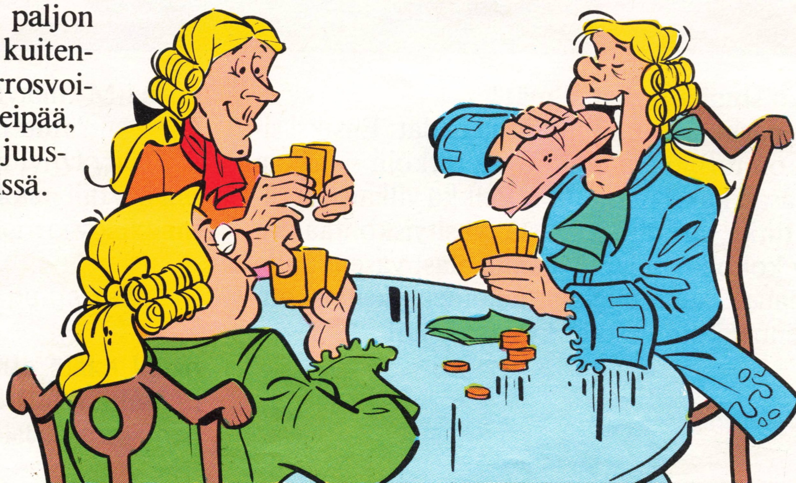
MISSÄ? KOSKA? KUINKA? MIKSI?

Kuka oli pelätty Attila? Hän oli hunnien hirmuinen johtaja. Sotaisan ratsastajajoukkonsa kanssa hän tunkeutui ranskalaiselle Loire-virralle saakka. Hän pakotti Itä-Rooman maksamaan suunnattomia veroja ja hallitsi ankaralla kädellä valtaisaa valtakuntaa, joka sijaitsi Kaukasuksen ja Reinin välillä. Valtakunnan keskus oli nykyisessä Unkarissa. Länsigootit, burgundit ja frankit tekivät hänen vallastaan lopun kiivaassa taistelussa Katalaunisilla kentillä.

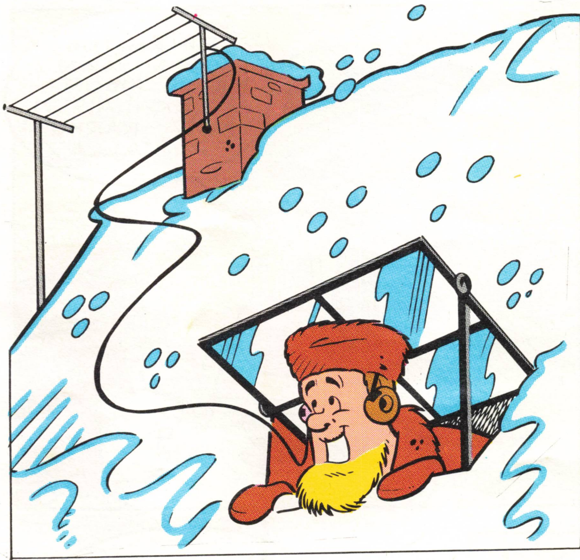
Minkä takia tuuli puhaltaa? Tuuli on liikkuvaa ilmaa. Lämpötilanvaihtelut panevat ilman liikkeeseen. Kylmä ilma on lämmintä raskaampaa. Se painuu alaspäin ja pakottaa lämpimän, keveämmän ilman tieltään syrjään. Näin ilmamassat siis joutuvat liikkeeseen. Jos ne liikkuvat hitaasti, tuuli tuntuu keveänä virinä. Jos liike on nopeata, saatamme saada niskaamme ankarankin myrskyn. Myrskynpuuskat saattavat olla kovinkin nopeita, paljon nopeampia kuin tavallinen henkilöauto.

Kuka keksi sandwichin? Vuosien 1718 ja 1792 välillä eli Englannissa aatelismies, joka piti kovasti korttinpeluusta. Joka päivä hän istui samanmielisten ystävien kanssa pöydän ympärillä ja huvitteli sydämensä halusta. Mutta pelaajat harmittelivat joka kerta, kun oli pakko syödä . . . syömiseen kun kului koko paljon kallista peliaikaa. Jaarli keksi kuitenkin keinon: sandwichin — kerrosvoileivän, jossa oli valkoista leipää, kinkkua, salaattia, makkaraa, juustoa tai sen sellaista leipien välissä. Hieno keksintö sai tietenkin hyvän vastaanoton ystäviltä, joiden ei nyt tarvinnut keskeyttää peliä. Mutta minkä takia kerrosvoileivän nimi on juuri sandwich? No siksi, ettei keksijä ollut kukaan muu kuin Sandwichin jaarli!

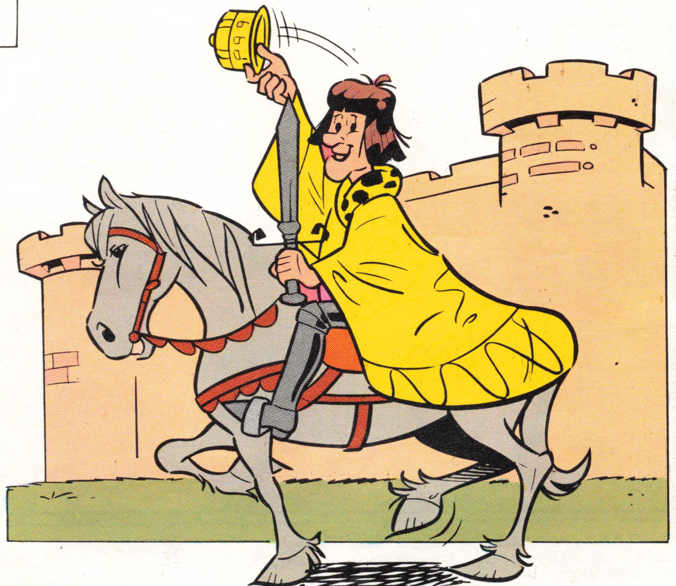

Mikä on Nobelin palkinto? Ruotsalainen Alfred Nobel keksi 1867 dynamiitti-nimisen räjähdysaineen ja keräsi sen avulla uskomattoman omaisuuden. Vuotta ennen kuolemaansa hän perusti kuuluisan Nobelin palkinnon, jonka palkintorahat otetaan hänen jälkeensä jättämän 82 miljoonan kruunun omaisuutensa koroista. Rahat jaetaan kerran vuodessa eri alojen eteville tiedemiehille, valitulle kirjailijalle sekä rauhan säilymisen puolesta työskennelleelle henkilölle.

Kuka keksi antennin ja kuulokkeet? Se oli venäläinen tiedemies, jolla oli hankala nimi Alexander Stepanovitš Popov. Hänellä oli jo 1895 katollaan antenni ja kuulokkeet korvillaan. Mutta siihen aikaan ei eetteristä kuulunut popmusiikkia eikä uutisia . . . vaan Popov tutki sähkömagneettisia aaltoja. Tänään nuo aallot kuljettavat radio-ohjelmamme lähettimestä vastaanottimeen.

Milloin kruunattiin tämä mahtava hallitsija? Hän kukisti saksit ja pakotti heidät kääntymään kristinuskoon. Hän taisteli menestyksellä arabeja vastaan. Hän piti tarkkaa huolta henkisestä sivistyksestä, hän rohkaisi kauppaa ja maanviljelystä suuressa Frankkien valtakunnassa. Paavi Leo III kruunasi hänet Rooman keisariksi, ja 14 vuotta myöhemmin tämä suuri valtiomies haudattiin Aachenin katedraaliin. Milloin hänet kruunattiin? Mikä oli hänen nimensä?

Venla ratkaisee

ONHAN INTIASSA ELEFANTTEJA, JA MIKSEI AFRIKASSA VOISI KIIPEILLÄ PUISSA KARHUJA? MISTÄ VENLA KEKSI, ETTÄ KUMPIKIN MAAILMANMATKAAJA LIIOITTELI VAHVASTI?

NO, INTIASSA EI OLE AFRIKKALAISIA ELEFANTTEJA (INTIALAISILLA ON PIENEMMÄT KORVAT) — JA KOLA-KARHU ON TIETYSTI KOALA, JOTA ELÄÄ AINOASTAAN AUSTRALIASSA!

VIKTORIA JA RITARI

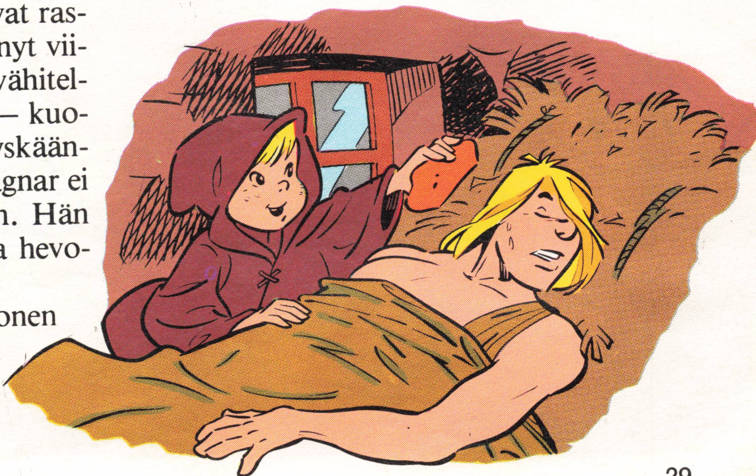
Linnut lehahtavat puista lentoon, ja muutkin metsän eläimet pakenevat suin päin. Miekkojen kalske ja taistelun melske ovat pelästyttäneet ne. On vielä hämärää, ja kestää kauan, ennen kuin aurinko on kavunnut puidenlatvojen yläpuolelle.

Kahden ritarin ankara taisto on käynnissä — ritari Ragnar kiiltelevän mustassa haarniskassaan, Olavi Kauhea tulipunaisessa. Taistelu on hyvin tasaväkinen, ja molemmat ylimykset saavat tuta voimakkaita miekaniskuja. Hevoset hirnuvat kauhuissaan ja horjahtelevat raskaitten ratsastajiensa alla. Taistelu on nyt viimeinkin koko yön kestettyään alkanut vähitellen vaimeta, ja lopulta Olavi Kauhea — kuolettavasti haavoittuneena — tekee täyskäännöksen ja karauttaa tiehensä. Ritari Ragnar ei tee elettäkään lähteäkseen takaa-ajoon. Hän on itsekin niin heikkona, että valahtaa hevosensa kaulalle ja menettää tajuntansa.

Samassa hetkessä iskee salama, ukkonen jyrähtää ja alkaa sataa rankasti. Ritari Ragnarin ratsu kulkee päämäärättä pitkin kuraista polkua.

Viktoria kulkee sateessa kotiaan kohti. Hän kuulee hirnahduksen, ja kohta polulle hänen eteensä putkahtaa hevonen. Satulassa keikkuu kokoonlysähtänyt hahmo. ''Haavoittunut ritari!'' Viktoria ymmärtää oitis, mistä on kysymys. Hän tarttuu väsynyttä hevosta suitsista ja alkaa hiljakseen taluttaa sitä pikku taloonsa päin, kohden metsäaukion reunaa.

Aivan mökin edustalla tajuntansa menettänyt ritari liukuu pois satulasta ja rojahtaa maa-

han. Viktoria ähkii ja puhkii, kiskoo ja raastaa . . . ja onnistuu lopulta raahaamaan painavan ritarin sisälle, riisumaan hänen varusteensa ja kampeamaan hänet olkivuoteelle.

Viktoria valvoo yöt jas päivät ritarin vierellä. Hän hautoo ritarin otsaa kylmillä kääreillä, hoitaa hänen haavojaan ja juottaapa vielä varovasti lämmintä lientäkin — onhan sairaan sentään jotain ravintoa saatava! Ritarin kuumehoureissa verinen taistelu Olavi Kauhean kanssa kertautuu uudelleen ja uudelleen.

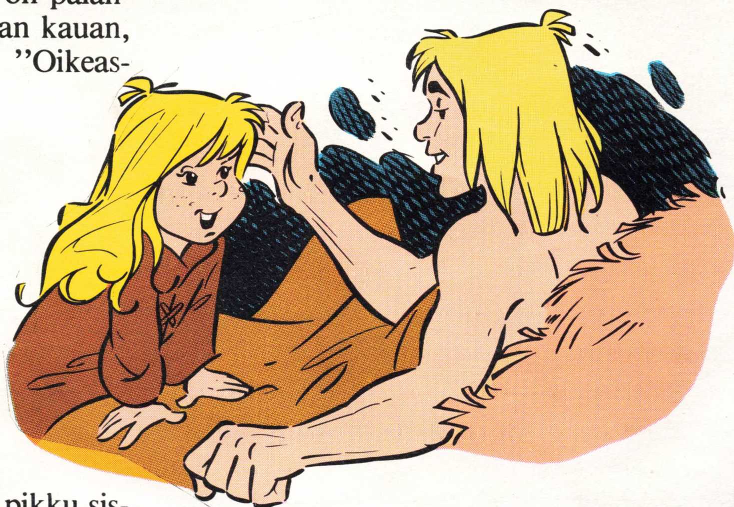
Viktoria on ikänsä asunut metsässä ja vaistoaa heti, jos vaara vaanii. Hän on aivan yhtä herkkä kuin mikä villi eläin hyvänsä. Eipä aikaakaan, kun hän huomaa kaksi tummaa hahmoa, jotka lähestyvät mökkiä. ''Pahoja ihmisiä, tunkeilijoita: Minun ritarirukkani on vaarassa. Jotain on keksittävä!'' tuumii Viktoria.

Hämäräperäiset hiippailijat, kaksi maantierosvoa, ovat seuranneet ritarien kamppailua, ja nyt he aikovat varastaa ritari Ragnarin hevosen ja varusteet. He hiipivät pimeyden turvin mökkiä kohti tikarit valmiina kädessään. He avaavat äänettömästi oven ja pujahtavat taloon sisälle.

Äkkiä välähtää valo palamaan, ja sen aavemaisessa hohteessa rosvot näkevät ritari Ragnarin lähestyvän heitä täydessä sotisovassa miekka kohotettuna. Rosvoille tulee hätä käteen, he pudottavat tikarinsa ja säntäävät kauhusta kiljuen tiehensä. Viktoria jää vielä oviaukolle katsomaan, miten he loikkivat kohti metsää täydellisen pakokauhun vallassa. Taitavat vielä tänä päivänäkin jatkaa silmitöntä pakoaan.

Olkivuoteelta kuuluu heikko naurunpyrskähdys: ''Mainiota!'' Nuori ritari ei voi olla ihailematta tyttösen neuvokkuutta. Viktoria laskee varovasti alas lattialle haarniskan, joka on kiinnitetty köysillä katonrajaan hirrenpätkään.

"Sepä näytti tosiaan vakuuttavalta. Ihan kuin jokin henki olisi asettunut asumaan haarniskaan", ritari kehuskelee. Hän ei vielä ole lähestulkoonkaan terve, mutta pilke on palannut silmiin. Tuskin kestää kovinkaan kauan, ennen kuin hän on taas kunnossa. "Oikeastaan . . ." hän tuumailee, ". . . oikeastaan olet jo kaksi kertaa pelastanut minun henkeni. Ei lainkaan hassumpaa noin pieneltä tytöltä."

Viktoria ojentautuu täyteen pituuteensa, vetää hupun päästään ja tokaisee loukkaantuneena: "No enhän minä nyt sentään NIIN pieni ole. Yhtä kaikki minä voisin vallan mainiosti olla sinun sisaresi!" Ritari Ragnar nyökkää: "Ja se sinusta tuleekin! Tule mukaan niin pääset linnaani asumaan. Mitäs siihen sanot, pikku sisko?"

"Tottahan toki! ilostuu Viktoria. Sitten pieni mutta päättäväinen käsi työntää ritarin takaisin makuuasentoon. "Mutta ensin sinun pitää kyllä kunnolla parantua!"

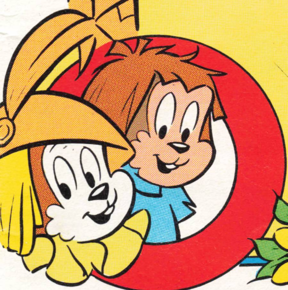

Hei, olen kirjoittanut tuohon ylös morseaakkosin. Koska olemme tässä numerossa puhuneet niin pitkään sanattomista kielistä, täytyi Samuel Morsenkin hieno keksintö tietenkin ottaa mukaan. Olemme keksineet yksinkertaisen morsetuslaitteen. Sen löydät kirjapaketin suojuksesta. Ensin leikkaat laitteen irti paksumpia ulkoviivoja pitkin. Sitten leikkaat veitsellä pois leveät, **keltaiset** poikkiviivat **alemmasta** ikkunasta. Nyt laite vain taitetaan kokoon — kuvista näet, "salaisen" viestin, painat aivan kevyesti laitteen joustavaa sivua. Kun ikkunasta näkyy keltaista ja mustia poikkiviivoja, se on viivan merkki — ja kun ikkunasta näkyy kokomustaa, se on pisteen merkki.

Morseaakkoset rakentuvat pisteistä ja viivoista. Ne ovat kokonaisuudessaan mukana kuoressa. Opettele ne ulkoa ja morseta sitten viestejä kavereillesi! Terveiset lähettää sinulle jälleen

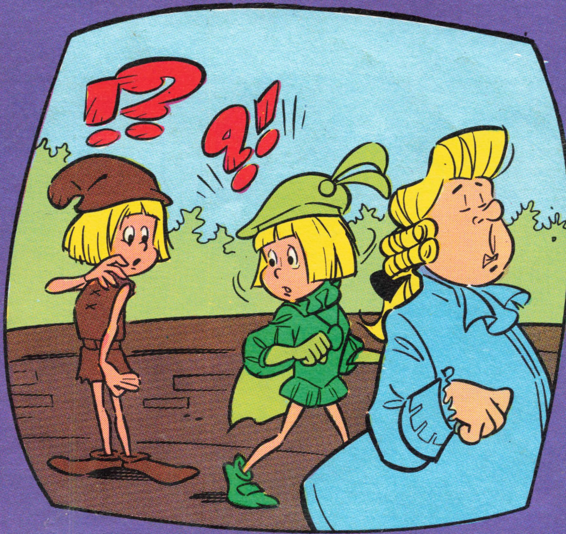
Klapukaija

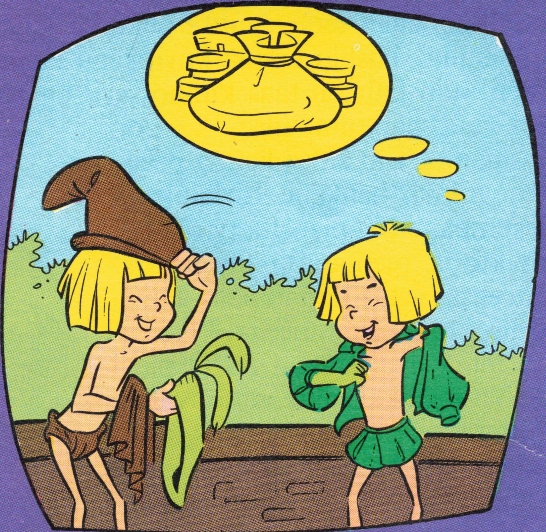
PS. Sivun 27 hallitsija on tietenkin Kaarle Suuri, ja hänet kruunattiin vuonna 800 jKr! Tiesitkös sitä?

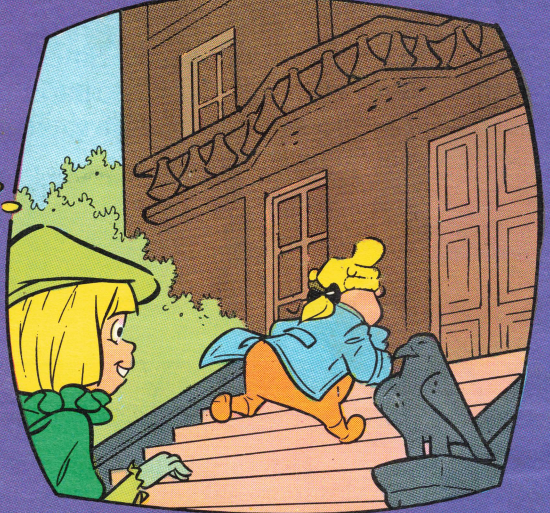
Julkaisija:
Kirjakerho Lasten Kirjapaketti,
Mestarikustannus Oy
Postiosoite:
Kirjakerho Lasten Kirjapaketti, PL 124,
00121 Helsinki 12, puh. 90-649421
Osoite: Bulevardi 14 A, Helsinki

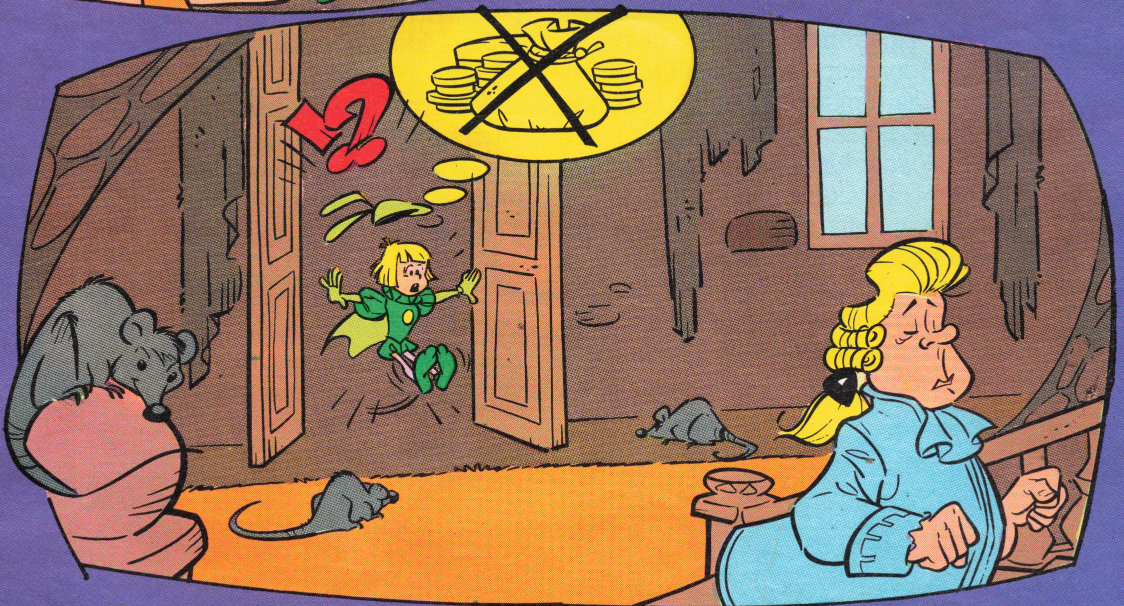
Toimitus:
Jorma Opas (vastaava), Soile Kaukoranta
Latomo: Typoteam Oy, Helsinki
Paino: Intergrafica, Milano
ISSN 0359-548X

Unelma ei toteutunut